

Noi ediții de carte românească veche în biblioteca Mănăstirii Cocoș din nordul Dobrogei. Considerații

---

Lăcrămioara MANEA

Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” Tulcea
“Gavrilă Simion” Eco-Museum Research Institute of Tulcea
Personal e-mail: lacramanea@yahoo.com

New editions of old Romanian book in the library of Cocos Monastery from Northern Dobrudja. Considerations

After the inventory of the entire old book collection in the patrimony of Cocos Monastery (Tulcea County), in 2015-2016 here were identified and researched new editions and copies of old Romanian books printed inside the borders of Austro-Hungarian Empire, in Wallachia, in Moldavia as well as in the typographies from Chisinau and St. Petersburg. From the total of 56 editions in 74 copies, we have recently brought into discussion 15 editions in 29 copies printed in Transylvania (Blaj, Brasov, Sibiu) and in the Romanian typographies from Vienna and Buda.

Through the present study we introduce in the scientific circuit still unpublished copies, 45 from 41 editions dated in 1731-1828, which have come from the Wallachian and Moldavian printing centres. Some editions are kept in two or three copies. Almost half from the number of the copies, more exactly 20, belonged to the monastery's library from the past. The others were brought from numerous Tulcea parishes, fact which explains the circulation and the spreading of the old books in the settlements from Northern Dobrudja.

Keywords: Cocos Monastery-Tulcea County, old Romanian book, new editions, Dobrudja, the circulation of the old books

---

Mănăstirea Cocoș, cel mai de seamă așezământ monahal din nordul Dobrogei, deține o impresionantă colecție de carte veche, cercetată de-a lungul ultimilor ani. Dacă o parte din fond provine din vechea bibliotecă a mănăstirii constituită de pe la mijlocul secolului al XIX-lea, cele mai multe exemplare au ajuns aici în anii 1979-1980, în urma concentrării cărților de patrimoniu, fiind adunate din parohiile de pe raza județului Tulcea. În ceea ce privește cartea românească veche (1697¹-1830), se păstrează aici 142 de exemplare sau volume (colligatele au fost considerate ca un volum, de ex. *Triod* colligat cu *Strastnic*, edițiile de la Buda, 1816) din 95 de ediții. Dintre acestea, până în anul 2013 au fost identificate, cercetate și valorificate

de noi 68 de exemplare din 39 de titluri². Cu prilejul inventarierii întregului fond de carte veche aflat în patrimoniul mănăstirii, în anii 2015-2016 au fost identificate și cercetate noi ediții și exemplare de carte românească veche imprimate în granițele Imperiului Habsburgic, în Țara Românească, în Moldova precum și în tipografiile de la Chișinău și Sankt-Petersburg, mai exact 56 de titluri în 74 de exemplare. Câteva ediții au fost descrise anterior, însă au fost identificate și alte exemplare în acești ultimi ani.

Dintre acestea, un număr de 29 de volume din 15 ediții au fost introduse în circuitul științific prin două studii în anul 2016. Este vorba de carte românească veche imprimată în Transilvania (Blaj, Brașov, Sibiu) și

în tipografiile românești de la Viena și Buda în granițele Imperiului Habsburgic³.

Prin prezentul articol aducem în atenție și exemplarele nepublicate, 45 din 41 de ediții dateate între anii 1731-1828, care provin din centre tipografice valahe și moldave. Două dintre edițiile ieșene se păstrează în câte două exemplare (*Tipicon*, Iași, 1816 și Nicodim Aghioritul, *Carte folositoare de suflet*, ediția I, Iași, 1819), iar *Penticostarul* imprimat la București, 1768, în trei exemplare⁴ (Fig. 1). Din punct de vedere cronologic, 19 exemplare datează din secolul al XVIII-lea, iar 26 aparțin primelor trei decenii ale secolului al XIX-lea.

În centrele tipografice din Țara Românească, la Râmnic și la București, au văzut lumina tiparului 18 ediții în 20 de exemplare (București - 15 exemplare; Râmnic - 5 exemplare) din cele 45 în total la care facem referire în acest material. Edițiile râmnicene, 5 la număr, sunt următoarele: *Triodul* din 1731 (cea mai veche din lista noastră) (Fig. 2); *Liturghierul* de la 1759 ce provine din parohia „Schimbarea la Față” Tulcea; *Cuvintele* lui Teodor Studitul, 1784, exemplar din vechea bibliotecă a mănăstirii Cocoș; *Penticostarul* din 1785 ce provine din parohia Peceneaga și *Evanghelia* de la 1794 din parohia Măcin. Mai numeroase sunt edițiile bucureștene (13), anume: *Antologhion*, 1766 (proveniență parohia Enisala); *Penticostar*, 1768⁵; *Evanghelie*, 1775 (proveniență parohia Ceamurlia de Jos); Macarie Egipteanul, *Omilii*, 1775 (aparține mănăstirii din vechime); *Antologhion*, 1777 (proveniență parohia Peceneaga); *Apostol*, 1784 (proveniență parohia Enisala); *Molitfelnic*, 1794 (proveniență parohia Văcăreni) (Fig. 3); Nicodim Aghioritul, *Carte folositoare de suflet*, ediția a 2-a, 1800 (proveniență parohia „Sf. Împărați” Tulcea); *Penticostar*, 1800 (proveniență parohia Visterna); *Evhologhion*, 1808 (proveniență parohia Dăieni); *Apostol*, 1820 (proveniență parohia Mahmudia); *Antologhionul* ieromonahului Macarie, tom II, 1827 (aparține mănăstirii din vechime); *Acatistier*, ediția a 3-a, 1828, ultima dintre cărțile românești vechi care fac subiectul nostru și care aparține vechii biblioteci de la Cocoș. Din tipografiile moldave provin 19 ediții în 21 de exemplare: de la Iași - 12 exemplare, de la Neamț - 9 exemplare. Astfel, menționăm cele 10 ediții ieșene prezente în acest context: *Antologhion*, 1755 (proveniență parohia Valea Teilor); *Apostol*, 1756 (proveniență parohia Văcăreni) (Fig. 4); *Prăvălioară*, 1784 (proveniență parohia Nifon); Sfântul Ioan Damaschin, *Descoperire a pravoslavniciei credințe*, 1806 (aparține mănăstirii din vechime); *Tipicon*, 1816⁶; *Liturghierul* din 1818 (proveniență parohia „Sf. Împărați” Tulcea); Nicodim Aghioritul, *Carte folositoare de suflet*, 1819⁷; Evghenie Vulgaris, *Adoleshia Filotheos adică Îndeletnicire iubitoare de Dumnezeu*, tom IV, 1819 (aparține mănăstirii din vechime) (Fig. 5); *Urmare în Duminica Paștelui și Săptămâna luminată*,

1821 (proveniență parohia Peceneaga); *Aghiazmatariu mic adică alegere a rânduialelor*, 1823 (proveniență parohia Sulina). Titlurile imprimate la Neamț sunt 9 din cele 41 de ediții: Sf. Isaac Syrul, *De suflet folositoare carte*, 1812, în limba slavonă (proveniență parohia Hamcearca); Sf. Augustin, *Kecragarion* (1814), *Octoih de canoane pentru pavecerniță* (1816), *Psaltire* (1817), *Noul Testament* (1818) și *Evanghelie* (1821), toate aparținând mănăstirii din vechime; *Antologhion*, vol. II, ediția a 3-a, 1825 (proveniență parohia Zebil); Nicodim de la Athos, *Pentru păzirea celor cinci simțiri*, 1826 (Fig. 6) și *Apanthisma (Adică adunare de rugăciuni)*, 1827, ambele aparținând mănăstirii Cocoș. Căruțarea cărților dinspre Moldova și Țara Românească înspre Dobrogea a fost intensă față de celelalte direcții de răspândire. În mod deosebit Moldova a avut un aport important în susținerea vieții monahale nord-dobrogene încă de la începuturile sale din prima jumătate a secolului al XIX-lea, în ciuda administrației otomane de aici.

De asemenea, au mai fost identificate 2 exemplare imprimate la Chișinău (*Psaltire*, 1818, din parohia Sulina, și *Rânduiala Sfințirii Bisericii*, 1820, exemplarul mănăstirii) precum și 2 exemplare imprimate la Sankt Petersburg, *Biblia* și *Noul Testament* de la 1819, binecunoscute, care au circulat și dincoace de Prut. Se știe că Tipografia Exarhicească din Chișinău a început tipărirea cărților românești prin dispoziția și prin îngrijirea mitropolitului Basarabiei Gavriil Bănulescu-Bodoni (1813-1821), deschiderea tipografiei fiind aprobată la 4 mai 1814. Orice carte bisericească apărută în tipografia din Chișinău trebuia să treacă de aprobarea Sinodului rusesc. Sigur, aceste ediții au ajuns în spațiul nord-dobrogean în general prin filiera moldoveană. În ceea ce privește *Biblia* de la Sankt Petersburg destinată românilor din Basarabia, ediția a cunoscut o mare răspândire și în Principatele Române. A fost editată de către Societatea Biblică Rusă, care de altfel a tipărit *Biblia* în 47 de limbi ale popoarelor ce locuiau în Imperiul țarist. Modelul supus cenzurii a fost *Biblia* lui Samuil Micu Clain, Blaj, din 1795⁸. Exemplarul de la Cocoș are următoarea însemnare: *Sub proprietatea mea / Ierodiaconul Chesarie Ștefănescu, Sf. Episcopie Râmnicu Vâlcea, 1909, 19 septembrie 1909*. Această *Biblie* a ajuns apoi în nordul Dobrogei prin donație.

Aproape jumătate din numărul exemplarelor, mai exact 20, au aparținut bibliotecii mănăstirii din vechime. Celelalte au fost aduse din numeroase parohii tulcene, 16 la număr după cum am menționat (Ceamurlia de Jos, Dăieni, Enisala, Hamcearca, Mahmudia, Măcin, Nifon, Peceneaga, Sabangia, Sulina, Bisericile „Schimbarea la Față” și „Sf. Împărați” din Tulcea, Valea Teilor, Văcăreni, Visterna, Zebil), ceea ce explică căruțarea și răspândirea cărților vechi în așezările din nordul Dobrogei. Din unele parohii precum Enisala, Peceneaga, „Sf. Împărați” Tulcea provin mai multe exemplare de carte veche românească. În marea lor

majoritate sunt așezări dinspre Dunăre sau chiar de pe malul fluviului, zone intens locuite de către românii dobrogeni de-a lungul secolelor, mai puțin din zona centrală, locuită mai ales de turco-tătari, și din regiunea greu accesibilă a Deltei Dunării.

Circulația cărților dinspre Moldova și Țara Românească s-a făcut uniform, pe diferite căi, în majoritatea satelor din nordul Dobrogei, fenomen întărit și de însemnările așternute pe foile unora, însemnări relativ puține în cazul cărților la care facem referire. În general volumele care au aparținut bibliotecii mănăstirii din vechime provin din danii de carte. Unele au însemnări de proprietate a obștii Cocoșului și de blestem în caz de furt al cărții; pe filele *Omiliilor* (1775), a *Descoperirii pravoslavniciei credințe* (1806) sau a lucrării *Pentru păzirea celor cinci simțiri* (1826) avem consemnarea: „Această carte iaste a obștii Monastirii Cocoșului”. Însemnările constituie surse de informații privind drumul parcurs de la tipografie până la locul unde cartea se află în prezent. Astfel, vorbim de însemnările de circulație și/sau de cumpărare. Cărțile ajungeau în localitățile nord-dobrogene prin cumpărare de către preoți ori de oameni ai locului cu dare de mână, uneori și legate pe cheltuiala proprie, apoi erau dăruite bisericilor „întru pomenirea sufletelor lor”. *Antologhionul* tipărit la Iași (1755) a fost cumpărat de la Galați cu 65 lei de preotul Dimitrie, în anul 1811, conform însemnărilor ante foaie titlu: „Acea(s)tă sfâ(n)tă ca(r)te ce să nume(ște) Mine(i) e(s)te a(l) priotului / Dimitrie, cu[m]părat di(n) Gala(ți) de la părintele protopo(p) / prețul 65. Și luând ... preotul au mersu de / au arătat ... Și le-am scrisu eu Constantin.”. Mai jos: „Acest sfânt și dumnezeiescu Mine(iu) au fo(s)tu a(l) priotulu(i) Popa Ștefan din Galați și răposă(n)du priotu(l) / au răma(su) acea(s)tă ca(r)te. Și priotul po(pa) / Dimitr(i) e fiindu preotu tânăru și trebă(n)du(i) / această carte au me(r)su de au cu(m)păra(t) dinu ca(sa) păl ri(n)telu(i) Gheorghe protopo(p) ot Gala(ți) cu / 65lei adică șazeci și cinci la leat 1811 octo(v). 14.” (Fig. 7). Alte însemnări atestă practica împrumutului de cărți de cult pentru bisericile din satele apropiate, cărțile fiind atât de necesare slujirii. *Antologhionul* imprimat la București (1777), exemplar ce provine din localitatea tulceană Peceneaga, a circulat și la Ostrovu în a doua jumătate a sec. al XIX-lea. Însemnările atestă lipsa, nevoia și circulația cărților între așezările nord-dobrogene apropiate precum Ostrov și Peceneaga, în amonte de Brăila: „1874 Fevruarie 17. Această sfântă carte ce să numește / Mineatu este a comunei Peceneaga / cu hramul Sfinții Voievozi / s-au datu din lipsă la comuna / Ostrovu [jud. Tulcea]. Pentru acest Mineat / noi iscăliții de mai jos / suntem răspunzători / [...]” (Fig. 8). Pe forța cărții, la sfârșit, citim de asemenea: „Această carte numită / Mineiu se dă la Biserica / din Peceneaga până la / octombrie în 14 anul 1855 / și un apostolu. / Preot Ghe. [...]”.

Mai sus am făcut mențiunea că unele ediții au

fost descrise anterior în cadrul colecției de la Cocoș în lucrarea din 2013, însă au fost identificate și alte exemplare. Pentru 3 dintre edițiile menționate, câte un al doilea exemplar se regăsește în lista noastră: Sf. Augustin, *Kecragarion*, Neamț, 1814; *Apostol*, București, 1820 și *Evanghelia* de la Neamț, 1821. O altă ediție se află la Cocoș în trei exemplare, două fiind descrise de asemenea cu ani în urmă, respectiv *Antologhionul* de la Neamț din 1825, volumul al 2-lea⁹.

*

Răspândirea și circulația unora dintre aceste ediții în spațiul nord-dobrogean este probată de prezența altor exemplare în colecții din nordul Dobrogei. Astfel menționăm: *Apostol*, București, 1784 - 1 exemplar în colecția I.C.E.M. „Gavrilă Simion” Tulcea; Teodor Studitul, *Cuvinte*, Râmnic, 1784 - 1 exemplar în colecția I.C.E.M.; *Evanghelia*, Râmnic, 1794 - 1 exemplar la Mănăstirea Celic Dere; *Molitfelnic*, București, 1794 - 1 exemplar în colecția I.C.E.M.; Nicodim Aghioritul, *Carte folositoare de suflet*, ediția a 2-a, București, 1800 - 1 exemplar la Mănăstirea Celic Dere; Ioan Damaschin, *Descoperire cu amăruntul a pravoslavniciei credințe*, Iași, 1806 - 2 exemplare, la Mănăstirea Celic Dere și în colecție particulară; Sf. Augustin, *Kecragarion*, Neamț, 1814 - încă 2 exemplare, la Mănăstirea Celic Dere și în colecția I.C.E.M.; *Octoih de canoane pentru pavecerniță*, Neamț, 1816 - 1 exemplar la Mănăstirea Celic Dere; *Noul Testament*, Neamț, 1818 - 1 exemplar la Mănăstirea Celic Dere; *Liturghii*, Iași, 1818 - 1 exemplar la Mănăstirea Celic Dere; *Biblia* și *Noul Testament* de la Sankt Petersburg, 1819 - câte 1 exemplar în colecția I.C.E.M.; Nicodim Aghioritul, *Carte folositoare de suflet*, ediția I, Iași, 1819 - 1 exemplar la Mănăstirea Celic Dere; *Evanghelia* de la Neamț, 1821 - încă 1 exemplar la Mănăstirea Celic Dere¹⁰.

Ca frecvență sau răspândire în spațiul nord-dobrogean observăm ediția bucureșteană a *Penticostarului*, 1768, care în prezent se păstrează în trei exemplare la Cocoș, două provenind din localitățile Enisala și Sabangia. *Penticostarul* sau *Cincizecimea* este una dintre cărțile de cult compuse de sfinții părinți, cuprinzând rânduiala serviciilor bisericești dintre Duminica Învierii până la Duminica tuturor sfinților sau prima după Rusalii. Și *Kecragarionul* Sf. Augustin, această primă ediție în limba română (Neamț, 1814) ce cuprinde laude și rugăciuni de mulțumire către Dumnezeu, se păstrează în patru exemplare în colecțiile nord-dobrogene, la mănăstirile Cocoș, Celic Dere și în muzeul tulcean. De asemenea menționăm *Cartea folositoare de suflet* a Sf. Nicodim Aghioritul (ediția I pentru Moldova, 1819) și *Descoperirea pravoslavniciei credințe* a Sf. Ioan Damaschin (Iași, 1806), fiecare în câte trei exemplare la mănăstirile Cocoș, Celic Dere și într-o colecție particulară. Cu siguranță multe alte exemplare au dispărut datorită vicisitudinilor vremii și împrejurărilor istorice.

Cum este firesc, datorită necesității lor în

bisericile dobrogene, toate sunt cărți liturgice și de muzică bisericească în diferite ediții, fie cele cu un cuprins de origine biblică (Biblia, Evanghelia, Apostolul, Psaltirea), fie cele compuse pe baza tradiției bisericești (Liturghierul, Tipiconul, Antologhionul, Triodul, Penticostarul, Acatistierul), fie lucrări polemice de teologie dogmatică ale celor mai de seamă imnografi, scriitori ai creștinismului patristic ori cărturari greci din secolul al XVIII-lea: Sf. Augustin (354-430), Isaac Syrul sau Isaac de Edessa (sec. V - VI), Ioan Damaschin (cca 675-749), Teodor Studitul¹¹ (759-826), Evghenie Vulgaris¹² (1716-1806), Nicodim Aghioritul (1748-1809). Consultând diverse cataloage de colecții, am constatat că în țară se păstrează exemplare din edițiile amintite de noi, foarte răspândite fiind: *Apostol* (București, 1784), *Evanghelie* (Râmnic, 1794), *Kecragarion* (Neamț, 1814), *Liturghier* (Iași, 1818) ș.a. De asemenea, exemplare sunt prezente și în colecții din afara granițelor statului. Amintim aici lucrarea bilingvă greco-română a lui Florin Marinescu și Vlad Mischevca, *Cărțile românești din biblioteca mănăstirii athonite Sfântul Pavel*, publicată în 2010, unde sunt menționate exemplare din 14 ediții din cele 41 la care ne-am referim: *Apostol* (Iași, 1756); Macarie Egipteanul, *Omilii* (București, 1775) - 4 exemplare; *Prăvălioară* (Iași, 1784); Teodor Studitul, *Cuvinte* (Râmnic, 1784) - 5 exemplare; *Molitfelnic* (București, 1794); Ioan Damaschin, *Descoperire a pravoslavnicii credințe* (Iași, 1806) - 2 exemplare; Sf. Augustin, *Kecragarion* (Neamț, 1814) - 2 exemplare; *Octoih* (Neamț, 1816) - 10 exemplare; *Tipicon* (Iași, 1816) - 2 exemplare; *Psaltire* (Neamț, 1817); *Psaltire* (Chișinău, 1818); *Biblia* (Skt. Petersburg, 1819) - 2 exemplare; *Apanthisma* (Neamț, 1827) - 2 exemplare; *Acatistier* (București, 1828)¹³.

În ceea ce privește starea fizică a volumelor din patrimoniul Mănăstirii Cocoș, unele exemplare sunt într-o stare precară de conservare, cu numeroase lipituri și încercări empirice de restaurare sau cu coperte lipsă. Altele sunt incomplete, cu lipsa foii de titlu sau cu alte lipsuri în paginație, fiind identificate și datate prin colațiune cu alte exemplare și cu descrierile din cataloagele de carte românească veche.

Note:

1. Cea mai veche lucrare care se păstrează în colecția Mănăstirii Cocoș este *Evanghelia* de la Snagov, 1697, exemplar care a provenit din parohia Izvoarele, jud. Tulcea.
2. Lăcrămioara Manea, *Circulația cărții vechi românești (manuscrisă și tipărită) în spațiul nord-dobrogean*, Brăila, Editura Istros, 2013, p. 231-283.
3. Lăcrămioara Manea, *Tipărituri românești brașovene păstrate în fonduri nord-dobrogene*, în *Transilvania*, 4-5, 2016, p. 135-142; *Idem*, *Carte românească veche imprimată în Transilvania, Buda și Viena, cu circulație în spațiul nord-*

dobrogean, în *Acta Musei Porolissensis*, XXXIX, 2016, p. 367-383.

4. Cele 2 exemplare din *Tipicon*, Iași, 1816 provin din vechea bibliotecă a mănăstirii și din parohia „Sf. Împărați” Tulcea; exemplarele din Nicodim Aghioritul, *Carte folositoare de suflet*, ediția I, Iași, 1819 aparțin ambele vechii biblioteci, iar cele 3 din *Penticostarul* de la București, 1768, provin din biblioteca mănăstirii și din parohiile Enisala și Sabangia.

5. *Vezi* nota 4.

6. *Vezi* nota 4.

7. *Vezi* nota 4.

8. M. Danilov, A. Grițco, L. Malahov, *Cartea românească în colecțiile Muzeului Național de Istorie a Moldovei (1683-1918)*. Catalog, Chișinău, 2002, p. 34-35.

9. Lăcrămioara Manea, *Circulația cărții vechi românești (manuscrisă și tipărită) în spațiul nord-dobrogean*, Brăila, 2013, p. 256-257, 270-272, 274-276.

10. *Ibidem*, et passim.

11. *Cuvintele* lui Teodor Studitul (Râmnic, 1784) reprezintă prima ediție în limba română, traducere care s-a făcut după una din versiunile grecești apărute la Veneția în 1676 și 1770 (BRV, II, 481, p. 295-300).

12. Evghenie Vulgaris, poate cel mai de seamă cărturar grec din secolul al XVIII-lea, a scris lucrări teologice cu caracter polemic. În traducerea mitropolitului Veniamin, postum, a apărut la Iași lucrarea *Adoleshia Filotheos* în 5 volume: tom I în 1815, tomurile II-V în 1819 (BRV, III, 1051, p. 315).

13. Florin Marinescu, Vlad Mischevca, *Cărțile românești din biblioteca mănăstirii athonite Sfântul Pavel*, Atena, 2010, et passim.

Bibliography:

Bianu, Ioan; Hodoș, Nerva; Simonescu, Dan. *Bibliografia românească veche (1508-1830) / Old Romanian Bibliography (1508-1830)*, tom II - IV. București, 1910-1944 (abreviat BRV).

Danilov, M.; Grițco, A.; Malahov, L. *Cartea românească în colecțiile Muzeului Național de Istorie a Moldovei (1683-1918)*. Catalog / *The Romanian book in collections of the National Museum of History of Moldova (1683-1918)*. Catalogue. Chișinău, 2002, 223 p.

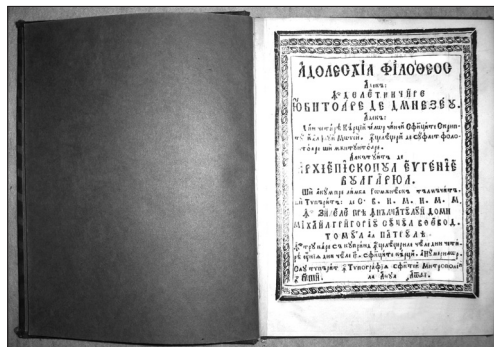
Manea, Lăcrămioara. *Circulația cărții vechi românești (manuscrisă și tipărită) în spațiul nord-dobrogean / The circulation of the old Romanian books (handwritten and printed) in Northern Dobruđa area*. Brăila, Editura Istros, 2013, 473 p.

Manea, Lăcrămioara. *Tipărituri românești brașovene păstrate în fonduri nord-dobrogene / Romanian printings from Brașov area kept in the Northern Dobruđa funds*. În: *Transilvania*, 4-5, 2016, p. 135-142.

Marinescu, Florin; Mischevca, Vlad. *Cărțile românești din biblioteca mănăstirii athonite Sfântul Pavel / The Romanian books from the library of the Mount Athos Saint Pavel Monastery*. Atena, 2010, 285 p.

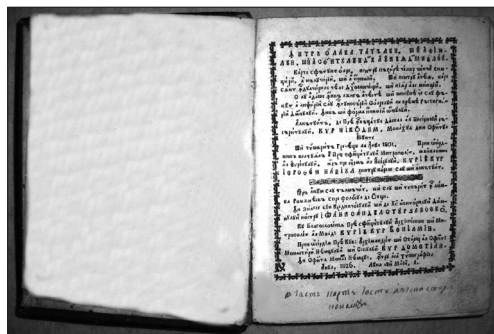
Pentecostar,
București, 1768
- Foia de titlu
(exemplar din
vechea bibliotecă a
Mănăstirii Cocoș)

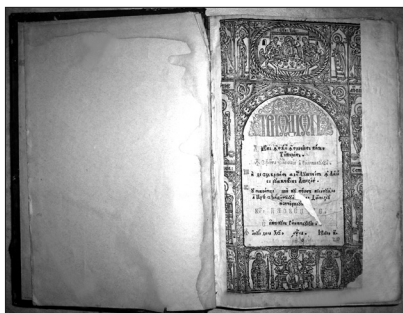
Evgenie Vulgaris, Adoleshia Filotheos, tom IV, Iași,
1819 - Foia de titlu (exemplar din vechea bibliotecă a
Mănăstirii Cocoș)

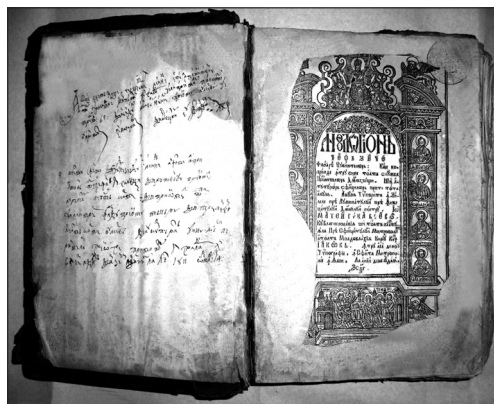
Molitfelnic, București,
1794 - Foia de titlu
(proveniență parohia
Văcăreni)

Nicodim de la Athos, Pentru păzirea celor cinci simțiri,
Neamț, 1826 - Foia de titlu (exemplar din vechea bibliotecă
a Mănăstirii Cocoș)

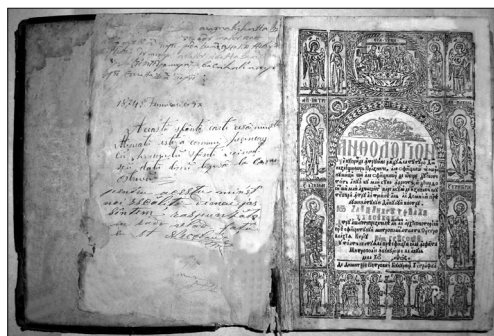
Triodion,
Râmnic, 1731
- Foia de titlu
(proveniență
parohia Măcin)

Antologhion, Iași, 1755 - Însemnări ante foaie titlu
(proveniență parohia Valea Teilor)

Apostol, Iași, 1756
- Foia de titlu
(proveniență parohia
Văcăreni)

Antologhion, București, 1777 - Însemnări ante foaie
titlu (proveniență parohia Peceneaga)